

Kevät-ajatelma

Kirj. Helmi M.

Kuuntelen yksinäisessä asunnossani kellon raksuttamista. Sekin on joskus ajankulua, kun on kaikkeen väsynyt...

Se onkin tavattoman änekästä nyt tuo nakutus, yksitoikkoisen kellon rapina, joka ei keskeydy, vaikka joka hetki odottaisi... Mistä noin suuriaanisen ajanmittarin saikaan? Julmempi tahti kuin entisellä joka väsähti...

Ja tuota vain kuuntelen... kuuntelen...

Käskisi sitä enää kuuntelemaan, ei suinkaan se taukoa. I-vallisesti vain minuutteja mittaa, tunteja takoo, päiviä piirtää elämän kirjaan...

Aika kuluu.

Vanha lahoaa, kaatuu, tilalle uusia syntyy, hetken hehkuakseen tervettä, raitista elämää ja taas uudelleen rappeutuakseen. Armotta aika piirtää vuosien numeroita.

Kesä kuluu, syksy synkkä ohi rientää, talven vaivat voitetaan ja kevät saapuu.

Kevät — uusien toiveiden aika, uusien unelmien, uusien haaveiden luvattu aika.

Harmaa talvi on painunut unholaan.

Keväisten virtojen lorina, keväisten vesien välke, päivänpaiste, lintujen iloimen livertely, saavat väsyneimmänkin uudelleen toivomaan.

Niin — ja orjankin sielu elää taas utta kevään toiveiden aikaa.

Vapauden kaipuu kohta kiihkeämpänä rintaa kohottaa.

Orja vetäsee henkeensä kevään raitista tuoksua ja huokaa — odottaissaan.

Mykkä, kylmä piirre kietoutuu suun ympärille, äskeinen heikko hymy jälleen katoaa.

Mitä orjan keväästä?!

Tuolla näen vapaat kansalaiset vallattomassa riemussa, kuulen heidän naurunsa rähäkään. — Huvittelua, huvittelua vain —

Ja orja — työnraataja — rientää jälleen komeroonsa, tehtaaseen, työpajaan. Rientää sinne unisena, väsynein askelin, huokaus huulilla.

Koska pelastuu hän kurjasta kohtalostaan?

Aina vain kiristetään kahleita, uusia juonia punotaan.

Et voi hengittää orjaparka.

Sinua ympäröivä ilma tukahduttaa sinut...

Orja miettii.

Jospa en tekisikään niinkuin he tahtovat. Jospa lakkaankin raatamasta heidän hyväkseen...

Mitäs silloin? — Jos me nousemme sieltä maan uumenista ilmoille, tai poistumme puhkuvien koneiden äärestä, jos lyömme kasaan kuokat ja lapiot ja vapautamme itsemme palvelemasta muita. Eikö meillä ole oikeus kerrankin ajatella itseämme!

Mitäs silloin?

Me teemme sen! Me vaadimme vapauden päivän, otamme itsellemme lepohteken. Jo on aika orjankin hiekkään kuivailla.

Hidasajatuksinen työnmyyrä, joka vielä vapisee pelosta, niukan leipänsä menettämisen pelosta, vedetään mukaan.

Joutuin joukkoon!

...Orjan sydän ilosta värähtää. Hän näkee suuren ihmismenren lainehtivan. Se on hänen joukkoaan. Se on herännyttä or-

jakansaa. Työnjättiläiset siellä marssivat ja laulavat saapuneesta keväästä. "Me otamme oikeuden itsellemme" — kuuluu joukkojen mahlava ääni.

Tuo se tulkitsee orjan tunteita. Vuosia — vuosia kestäneet vääryydet kirveltävät hänen rintaansa. Totta tosiaan! Eikö tuo suuri joukko voi ottaa oikeutta itsellensä, ettei aina harvain vallan alaisena kulkisi kuin sokea lauma kohti omaa perikatoaan.

"Taistelun kautta käy tie voittoon" — lauletaan taas.

Taistelun kautta — niin —! Monen marttyyrin veri hövstää sen taistelutantereeseen. Monen sorretun orjan veri saa ennen kuumana pulputa ennenkuin voitto on orjain! Vaan kaunis on voiton päivä!

Jaa — nythän on kevät!

Nyt on työläisten juhla — Vappu! Sitä kannattaa, sitä pitää juhla!

Ajatuksia Suomen itsenäiseksi julistamisen päivänä

"Nyt lippu tää jo nostakaa
Sen varjoss' elää kuolla
saa.

He verellään sen punasi
Ja taistoss' henkens' uhrasi."

Lämmin tervehdys täältä lumen ja pakkasten pikku pohjoilasta, täältä itsenäisestä, vapaasta tasavallasta! — Suomi — itsenäinen riippumaton tasavalta! Kukapa olisi sen uskonut kymmenen vuotta takaperin. — Kukapa olisi uskaltanut edes ajatella silloin Bobrikoffin sortovuosina? Ei kukaan, ei edes viisainkaan valtiomies olisi uskaltanut ajatellakaan itsenäistä Suomea. Semmoinen ajatus tukehtui alkuunsa. — Suomen tasavalta! Se tuntuu meistä vieläkin niinkuin unelta, ainakin täällä syrjässä, maaseudun hiljaisuudessa. Sanomalehdet ainoastaan ovat meille tuoneet viestin Suomen koittavasta vapauden keväästä.

...Niin. Vuosi 1918 on todellakin Suomen kansan historiallinen merkkivuosi. Nyt tietää matalamankin töllin ja salotorpan asukas, että hän ei ole enää orja, ei kenenkään ventovieraan "sapelniekan" käskettävä ja halvaksittava, vaan vapaa kansalainen, jolla on toimintavalta koko Suomen kansan henkisen ja taloudellisen hyvinvoinnin kohottamisessa.

Näimme vapauden aamukoiton sarastavan itäisellä taivaan rannalla, kuulimme voitonviestin tännekin, kuulimme Marselieesin taisteluseveleen ja näimme punalippumme nostettavan kunniassijalleen!

"Ylös kaikki, ylös yhtenä miehenä nyt
Suomen onnea valvomaan.
Hetken työ tuhatvuosiin vai-

Isänmaahan ja maailmaan."
Eino Hovi.

Viiuri, Suomi.

MUKAAN KAIKKI

Mukaan,
Pois ei jääkö kukaan!
Nyt on toiminnan aika.

Taotaan kuumiksi raudat. —
Kerran koitetaan! —
Jos kylliks' on terästä ja tarmoa
Niin voitetaan! H. M.

TERVE VAPPU!

Kirj. Helmo Lander.

Terve vappu, vapauden päivä!
Tullit taasen kutsumaan
orjat kokoon kautta maiden,
alle lipun purppuraisen,
ihmisarvoa vaatimaan
ja veljeysvalaa uusimaan.

Terve vappu, kevään päivä!
Tullos joka komeroon,
että pysähtyisi pyörät
kaivosten ja tehdasten
tuoden orjat kaiken luojat
näyttämähän voimaansa.

Terve vappu! Vuoden takaa

tuothan tulta rintaamme,
uutta innostuksen tulta
synkkään synkkään mieleemme,
ett' lannistul ei joukot nuoret
ens' askellen ottajat.

Terve vappu, meidän juhla!
Merkkipäivä orjien!
Terve, terve tuhannesti
sinä kansainvälinen!
Liität orjain rivit taajat
alle kansain punavaatteen.

Terve kansain punalippu,
jonka juurell' yhdymme
me työläisorjat kaikkein maiden
sulle valan vannomme:
kautt' elon, kuolon seurataan
sua, viiri kansain vapauden.

TOVERITTAREN YSTÄVILLE, KANNATTAJILLE JA ASIAMIEHILLE.

Viime lauantaina, kuluvan huhtikuun 20 p., oli kustannusyhtiömme kokous jossa muiden asioiden ohella tuli myös Toverittaren kohtalo kyseenalaiseksi. Kaikista niistä moninaisista hintojen kohoamisista huolimatta on Toveritarta annettu ulos vielä entisillä hinnoilla, vaikka Toveritar on ollut samojen huikeain hintojen nousun alaisena, kuin toisetkin lehdet. Yhä kohoavien kustannusten vuoksi katsoi kokous että on aivan mahdoton Toveritarta kustantaa edelleen entisillä hinnoilla. Ottaen samalla huomioon, että Toveritar on ainoa naisten lehti koko mantereella ja sellaisena saavuttanut jo jakamattoman tunnustuksen ja kannatuksen, päätti kustannusyhtiömme kokous, ei lopettaa Toverittaren ilmestymistä, vaan päinvastoin parantaa lehden sisältöä voimien mukaan. Että Toveritar saadaan kustannettua sellaisena kuin sen laaja lukijakunta vaatii, katsoi yhtiömme vuosikokous ainoaksi keinoksi Toverittaren julkaisemisen jatkamiseksi, että

Toverittaren tilaushintaa kohotetaan

sen kustannuksia vastaavassa määrässä. Niinpä kokous päätti yksimielisesti että Toverittaren tilaushinta kohotetaan viidelläkymmenellä sentillä vuodessa.

Johtokunnan tehtäväksi jätettiin päätöksen käytäntöön sovittaminen. Tämän mukaan tulee Toverittaren tilaushinta olemaan \$1.50 koko vuosi ja puoli vuotta 90 senttiä Yhdysvalloissa. Suomeen ja Canadaan on hinta koko vuodelta \$1.75.

Johtokunta päätti, että tilaushinnan kohotus astuu voimaan ensi tulevan kesäkuun 1 p:stä.

Siis asiamiehet ja tilaajat ottakaapa tämä huomioon, että ensi toukokuun viimeiseen päivään mennessä lähetetyt tilaukset, uudet ja uudistukset, saa vielä entisellä hinnalla.

Toverittaren tilausmäärä on koko tämän vuoden ajan säännöllisesti noussut, vakituinen tilaajamäärä ollen yli kahdeksan tuhatta, mutta sen nousu ei ole lähimainkaan sellainen, kuin sen tulisi olla, katsoen siihen että kautta laajan mantereen on suomalaisia naisia monin verroin lukuisemmin, siis mahdollisuus on korottaa Toverittaren tilaajamäärää vielä tuntuvasti, kun vaan otamme asian vakavalta kannalta. Naiset kautta mantereen ryhtykääpä tosiyöhön lehtenne levittämiseksi.

Ei ole tarvis odottaa asiameisten saapumista, tilaukset voipi lähettää suoraan lehtemme konttoriin. Toveritardella LIIKKEENHOITAJA.